31 ARALIK 1975
SAYI : 40
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

DUYURU

Gelecek sayımız 14 Ocak Çarşamba günü «1975 Özel Sayısı» olarak iki sayı bir arada çıkacaktır. Okurlarımıza duyururuz.

DÜNYADA BARIŞ – ULKEDE SOSYALİZM

Sovyet yardımları artıyor

ATATÜRK ve LENİN = Türk - Sovyet dostluğunun kurucuları.

BİRİNCİ DÖNEM

● Birinci dünya savaşından Osmanlı Devleti mağlup çıkmıştır. Türkiye toprakları İngiltere, Fransa ve İtalya tarafından parçalanmış ve paylaşılmıştır. Bu arada Türkiye Devleti için çok dar bir bölge bırakılmıştır. Türkiye, emperyalist ülkelerin bu şartlarını kabul etmemiş ve kurtuluş savaşını başlatmıştır. Özellikle emperyalistlerin maşası durumundaki Yunanistan ile savaşmıştır. Bu savaşta Türkiye en büyük desteği Sovyetler Birliği'nden görmüştür. O sıralar Rusya'da işçi sınıfı ile sosyalizm düşmanları arasında amansız bir savaş vardır. Bu zor anında bile Rusya İşçi Sınıfı, uluslararası işçi sınıfı dayanışması görevini ihmal etmemiştir. Türkiye'ye silah, cephane, para gönderilmiştir. İki ülke arasında 1921 de **«dostluk ve kardeşlik anlaşması»**, 1925 de **«saldırmazlık anlaşması»** imzalanmıştır.

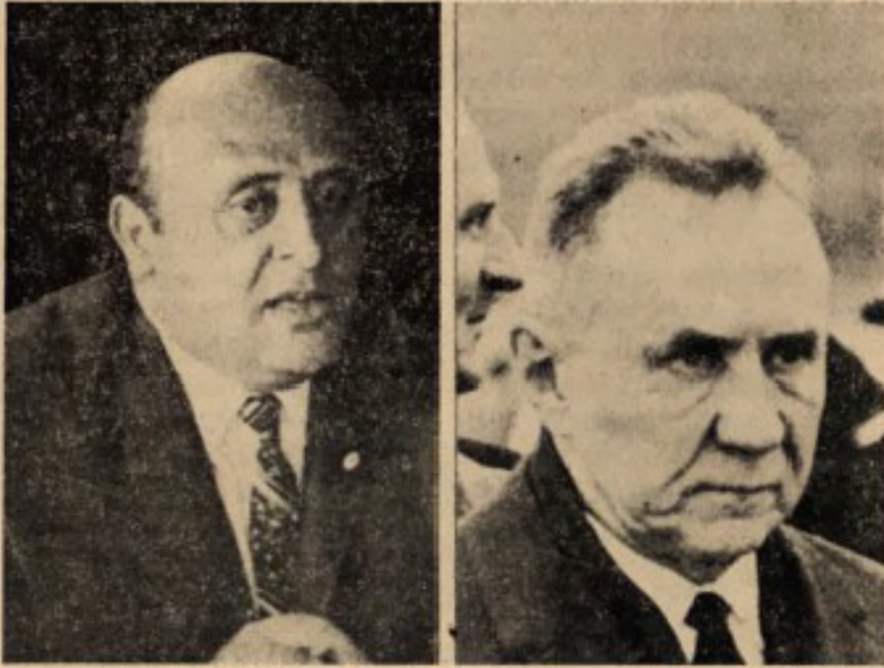
İKİNCİ DÖNEM

● Kapitalist sistem 1929-30 büyük bunalımını yaşamaktadır. Bunalım Türkiye'yi de etkilemektedir. Bu durumda sermaye sınıfı yine Sovyetler'in desteğini aramaya başlamıştır. Türkiye ekonomik kalkınmanın temelini devlet yatırımları ile sağlamaya karar vermiştir. İlk beş yıllık plan (1933-38) bu düşünceyle hazırlanmıştır. Bu plan Sovyetler'in ekonomik ve teknik yardımı ile tatbik edilmiştir. İlk büyük sanayi tesisleri bu dönemde kurulabilmiştir.

İkinci dünya savaşından sonra Türkiye emperyalist sistemin başı olan Birleşik Amerika'ya yanaşmıştır. Türkiye'nin emperyalist sisteme bağlılığı artmıştır. Zamanın Cumhurbaşkanı Bayar, somut taleplerde bulunmak üzere Amerika'ya gitmiş, ama umduğunu bulamamıştır. 1955 lerde Türkiye ile Sovyetler Birliği'nin arası soğuktur. Buna rağmen Çayırova cam fabrikası bu dönemde yine Sovyetler'in desteğiyle kurulmuştur. 1960 da zamanın başbakanı Menderes Rusya'yı ziyarete karar vermiş, ama fırsat bulamadan düşürülmüştür.

ÜÇÜNCÜ DÖNEM

● Birleşik Amerika'dan aradığını bulamayan Türkiye sermaye sınıfı yeni arayışlar içindedir. Sovyetler ile yakınlaşmanın yolları aranmaktadır. 1963 de zamanın Senato Başkanı Ürgüplü'nün Rusya ziyaretinden sonra yumuşama başlamıştır. İki ülkenin yöneticileri karşılıklı ziyaretler yapmaktadır. 1967 yılında, AP iktidarı döneminde, iki ülke arasında **«ekonomik ve teknik işbirliği anlaşması»** imzalanmıştır. Seydişehir, Aliağa, Seyitömer, Artvin, Bandırma ve İskenderun tesisleri bu anlaşma ile kurulabilmiştir.

DEMİREL ve KOSİGİN = Türk - Sovyet dostluğunu ilerletmeye çalışıyor.

SON DÖNEM

● 12 Mart 1971 döneminde iki ülke arasındaki ilişkiler kopmamış, fakat soğumaya yüz tutmuştur. Daha önce başlanmış tesislerin bitimi de bu dönemde gecikmiştir. İlişkiler ancak 1975 de yeniden düzelme yoluna girmiştir. AP lideri Başbakan Demirel'in zamanında yeni bir **«ekonomik çerçeve anlaşması»** imzalanmıştır. Bu anlaşma ile başlanmış tesislerin bitirilmesi ve genişletilmesi sağlanmıştır. Ayrıca Çan (Çanakkale) ile Orhaneli (Bursa)'da iki yeni tesis kurulması yolunda da anlaşma sağlanmıştır.

KOSİGIN Türkiye'ye geldi

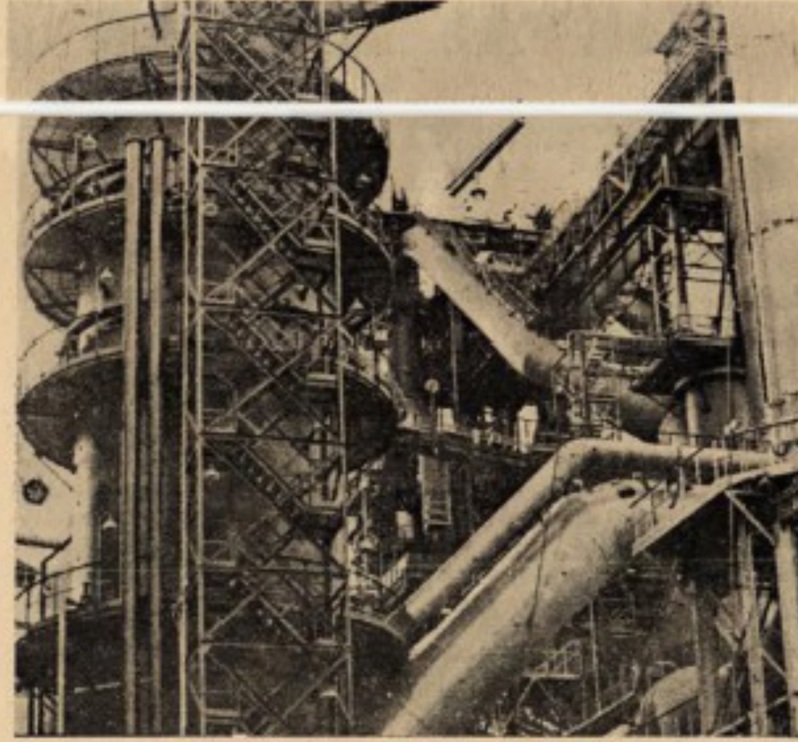
Sovyetler Birliği Başbakanı Aleksi Kosigin, Türk - Sovyet işbirliği ile kurulan İskenderun Demir Çelik tesislerinin açılış töreninde bulunmak üzere 26 Aralık 1975 tarihinde Türkiye'ye geldi. İskenderun'da 28 Aralık 1975 Pazar günü yapılan törene Türkiye adına Başbakan Demirel katıldı.

İskenderun Demir Çelik'te «Cemile» isimli yüksek fırın 21 Aralık 1975 te ateşlenerek üretime başlamıştı. Aynı yerdeki kok fabrikası bölümü ise 1975 yazında kok üretmeye başlamıştı.

Sovyetler Birliği Başbakanı 1966 Aralık ayında da Türkiye'ye gelmiş ve bir yıl sonra imzalanan ekonomik anlaşmanın esaslarını tesbit etmişti. Kosigin bu gelişinde de beraberinde kalabalık bir uzmanlar gurubunu getirdi. Türkiye ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi yolunda görüşmeler yapıldı.

Önümüzdeki dönemde Sovyetler Birliği'nin Türkiye'de yeni sanayi tesisleri kurulması yolunda kararlar alınması bekleniyor. Sovyetler Birliği'nin Türkiye'de petrol arama tesisleri kurulması, traktör fabrikası kurulması, doğu sınırındaki Arpaçay nehri üzerinde baraj yapılması gibi konularda yardımlarını artıracağı umuluyor.

Kosigin'in son ziyareti gazetelerde, radyo ve televizyonda geniş yer aldı. Bu ziyaret Türk - Sovyet ilişkilerinin gelişmesinde yeni bir adım olarak kabul ediliyor.

İskenderun Demir Çelik'ten bir görünüş.

İSKENDERUN DEMİR - ÇELİK

İskenderun Demir Çelik Fabrikaları (İsdemir), Türkiye'nin üçüncü demir çelik fabrikasıdır. Birinci demir - çelik 1937 - 39 yıllarında Karabük'te, ikinci demir - çelik 1961 - 65 yıllarında Ereğli'de kurulmuştur. İsdemir'in yapımına 1970'de başlanmış, ilk kısmı 1975'te bitirilmiştir.

İsdemir'in işletmeye geçmesiyle birlikte Türkiye demir - çelik sanayisi önemli bir aşama yapmıştır. Türkiye'nin geçen yılki toplam çelik üretimi 2 milyon tondan biraz fazladır. İsdemir bugün tek başına yılda 1 milyon ton çelik üretecek çaptadır. Ayrıca İsdemir genişletilerek 1980 yılında 4 milyon ton çelik üretecek duruma yükseltilecektir.

İsdemir, şu ana kadar 10 milyar liraya mal olmuş vaziyette. Bu paranın yarısı Sovyetler Birliği kredileri ile temin edildi. Sovyet kredileri 15 yıl vadeli ve yüzde 2,5 faizli. Türkiye borçlarını fındık, üzüm, zeytin gibi tarım ürünleri ile karşılayacak. İsdemir'in yapım ve kuruluş çalışmalarına Sovyet teknisyenleri de katıldı. Ayrıca Türk teknisyenleri de Rusya'ya giderek teknik eğitim gördüler.

İsdemir, İskenderun - Payas arasında 15 milyon metrekarelik geniş bir alanı kaplıyor. Şu anda 15 bin işçi ve 3 bin teknisyen çalışıyor. İlerde tam kapasite ile çalışmaya başladığında işçi sayısı 40 bini bulacak.

İsdemir, işleyeceği demir cevherini Sivas Divrik bölgesinden ve kullanacağı taş kömürünü Zonguldak'tan temin edecek.

İsdemir'in Türkiye ekonomisine katkısı bir yılda 6 milyar lira olacak. İsdemir kütük, yuvarlak kesit, profil, curuf, pik ve bazı kimya maddelerini piyasaya arzedecek.

İsdemir, Sovyetler Birliği'nın Türkiye'ye yapmakta olduğu yardımların en canlı bir örneğidir.

YORUM

Sovyet yardımlarının anlamı

Son günlerde Sovyet yardımları çok tartışılan bir konu durumuna gelmiştir. Bu konuda yerli yersiz bir sürü söz söylenmektedir. Türkiye işçi sınıfı bu yardımların ne olduğunu iyi kavramak zorundadır.

Önce şunu bilmeliyiz: Sosyalist ülkelerin yaptıkları yardımlar başka şeydir. Emperyalist ülkelerin «yardım» adı altında yaptıkları başka şeydir.

Sosyalist yardımı yapan işçi sınıfının devletidir. İşçi sınıfının devleti, uluslararası işçi sınıfı dayanışması görevini yerine getirmek için yardım yapar. İşçi sınıfı sömürüye karşıdır.

Emperyalistlerin «yardım» dediğini yapan sermaye sınıfının devletidir. Sermaye sınıfının devleti daha fazla kar etmek için «yardım» diye sermaye ihraç eder. Sermaye sınıfının varlığı sömürüye bağlıdır.

KARŞILAŞTIRMA

İki çeşit yardımı karşılaştırırsak gerçeği açıkça görürüz :

— Sosyalist ülkeler «anahtar teslimi» usulüyle fabrikalar ve tesisler kurarlar. İşletmeye geçildikten sonra kârdan pay istemezler. Emperyalist ülkeler ise tesis kurmak için mülkiyete ortak olmayı şart koşarlar. Böylece her sene işletmenin kârından belli bir kısmı kendilerine çekip alırlar.

— Sosyalist ülkeler yardım yaptıkları ülkelerin iç politikasına karışmazlar. Emperyalist ülkeler ise sermaye ihraç ettikleri ülkelerin iç politikasına açıktan müdahale ederler. Hükümetler kurarlar, hükümetler devirirler. Darbeler hazırlayıp tertipler düzenlerler.

— Sosyalist ülkeler ödeme kolaylığı sağlarlar. Yardımların karşılığının mal olarak ödenmesini kabul ederler. Borçlar için ucuz vade, düşük faiz usulünü uygularlar. Emperyalist ülkeler ise, tersine, ödeme şartlarında zorluk çıkarırlar. Böylece sömürülen ülkeleri sürekli baskı altında tutmak isterler. Ödemeleri mal olarak değil döviz olarak kabul ederler. Ayrıca borçlar için yüksek faiz alırlar.

Kısaca, bu iki anlayış arasında en ufak bir benzerlik yoktur.

AMAÇ

Sosyalist sistemin yaptığı yardımların asıl amacı, az gelişmiş ülkelerin emperyalist sisteme bağlılığını azaltmaktır.

Kosigin bu durumu şöyle ifade etmiştir: «Sovyetler Birliği Türkiye hakkında kötü niyetler beslemiş olsaydı, ülkenin ekonomik bağımsızlığının temelini teşkil eden bir çok ulusal sanayi kollarını geliştirmesine yardım etmezdi.»

Sovyetler Birliği, tek başına, 60 dan fazla az gelişmiş ülkeye yardım yapmaktadır. Bu ülkelerde Sovyetler'in yardımıyla 3000 den fazla tesis kurulmuştur. Bunlar elektrik santralları, petrol işleme tesisleri, demir çelik fabrikaları, demiryolları ve karayolları yapımı gibi temel alanları kapsamaktadır.

SONUÇ

Gerçek apaçık ortadadır. Sosyalist ülkelerin yardımları sömürülen ülkelerin toplum yapısını geliştirmeyi sağlamaktadır.

Bu yardımlardan sermaye sınıflarının kısa vadede bazı kazançlar sağlaması önemli değildir. Sermaye sınıflarının iki yüzlü davranmaları da önemli değildir. Bir yandan sosyalist ülkelere el uzatırken bir yandan sosyalizme dil uzatmaları neticeyi değiştirmez.

Sermayenin solun içine sızdırdığı adamların da gerçeği saptırma çabaları boşunadır. Bunlar «Ne Amerika, Ne Rusya» derler. Sosyalist sistem ile emperyalist sistemi aynı kaba koymak isterler. Yaptıkları açıkça emperyalizme hizmettir. Bunların yırtınmaları da neticeyi değiştirmez.

Türkiye İşçi Sınıfı, sosyalist ülkeler ile Türkiye arasındaki ilişkilerin gelişmesinden yana çıkmalıdır. Uluslararası işçi sınıfı dayanışması içinde yerini almalıdır.

Kesilen paralar sermayenin yemliği olmaktan çıkarılmalıdır

MEYAK KESİNTİLERİ SOSYAL HİZMETLERDE KULLANILMALIDIR

Birikmiş MEYAK kesintilerinin toplamı resmi açıklamaya göre üç buçuk milyar liraya yaklaşmıştır. Bu hesaba göre her yıl memurun cebinden ortalama olarak 700 milyon lira para alınmaktadır. Bu kesintiler, memurların sosyal güvenliklerini arttırmak bahanesiyle yapılmıştır. Ama beş yıl boyunca sermaye sınıfının yemliği olarak kullanılmıştır.

Oysa, bugün devlet memurlarının ve öğretmenlerin sağlık hizmetleri çok yetersiz bir şekilde yürütülmektedir. Devlet hastaneleri, memurlara ve öğretmenlere esaslı bir sağlık hizmeti getirememektedir. Muayene ve tedaviler yetersiz olmaktadır. Rapor almak bir meseledir. İlaç temin etmek bir meseledir. İlaçların parasını almak ayrı bir meseledir.

MEYAK için kesilen paralarla memurların bu problemlerine çözüm getirilebilir. Birikmiş paranın iki buçuk milyar lirası ile 50 vilayete 250 yataklı memur hastaneleri açılabilir. Bazı büyük şehirlere birkaç tane hastane açılabilir. Geri kalan para ile ilaç masrafları karşılanabilir. Dinlenme kampları kurulabilir. Konut kredileri verilebilir. Başka sosyal hizmetler getirilebilir.

Bütün bunların yapılabilmesi için, birikmiş MEYAK kesintilerinin tamamı Emekli Sandığına devredilmelidir. Emekli Sandığının hizmet alanı genişletilmelidir. Devredilen paralarla memurların sağlık hizmetlerine köklü çözümler getirilmelidir.

Bu hastane gibi 50 - 60 tane yapılabilir.

Gültepe ve Ulukışla Belediyeleri kesintileri kaldırdı

MEYAK kesintilerinin kanunsuz olduğu ortaya çıkınca, İzmir - GÜLTEPE Belediyesi kasım ayında yapılan kesintiyi memurlara iade etmiştir. Niğde - ULUKIŞLA Belediyesi de, kasım ayında memur maaşlarını, MEYAK kesintilerini dikkate almadan ödemiştir. Kesinti yapmayan Ulukışla Belediyesi muhasibi Mehmet Bilen, aynı zamanda MEM - DER şube başkanıdır. Diğer yandan, Zonguldak GÖKÇEBEY nahiyesinin belediye encümeni de bundan sonra MEYAK kesintilerinin yapılmaması için karar almıştır.

MEYAK kesintileri kanunsuzdur

Sayıştay Denetçisi Dursun Bilâ

SAYIŞTAY Denetçisi Dursun Bilâ, MEYAK kesintilerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu açıklamıştır. (Sayıştay, Devlet kuruluşlarının gelir ve giderlerinin kanuna uygun olup olmadığını kontrol eden kurumdur.) Açıklamaya göre, MEYAK, 1970 yılında Devlet Memurları Yasasına yapılan bir ilave ile getirilmiştir. Özel kanunun bir yıl içinde çıkarılması şart koşulmuştur. Ancak, bir yıl içinde MEYAK yasası çıkmamış, kesintiler kanunsuz duruma düşmüştür. Kanunsuz vergi olmuştur. Dolayısıyla kesintilerin durdurulması gerekir.

Sayıştay Denetçisi ayrıca, Belediyelerin ve diğer kuruluşların kesintiyi kaldırmalarının kanuni bir sakıncası olmadığını da belirtmiştir.

MEYAK NEDİR

MEYAK, Devlet Memurlarını kapsayan bir yardımlaşma kurumudur. 1970 yılında, Devlet Memurları Yasası'na yapılan bir ilave ile getirilmiştir. Amacı şöyle tarif edilmiştir :

«Devlet memuruna ek sosyal sigorta sağlanması, dinlenme kampları kurulması, memurların konut sorununun çözümlenmesi, tasarrufların değerlendirilmesi ve diğer temel ihtiyaçların karşılanması.»

Ancak, MEYAK ile ilgili özel kanun çıkarılmamış ve bu kurum da hayatiyet kazanamamıştır. Buna karşılık 1970 ten beri memurlardan heray maaşlarının yüzde 5'i MEYAK kesintisi olarak alınmıştır. 700 binden fazla memurdan halen bu para kesilmektedir. Bu paralar, Merkez Bankasındaki bir fonda toplanmaktadır. Şimdiye kadar kesilen paraların toplamı üç buçuk milyar liraya yaklaşmıştır. Ancak, Merkez Bankasındaki hesapta, 287 milyon lira para vardır. Paranın 1 milyar 533 milyon lirası hazine tahvillerine, 1 milyar 550 milyon lirası Devlet Yatırım Bankası tahvillerine yatırılmıştır. Hükümetler bu parayı istedikleri gibi kullanmışlardır. Ama MEYAK kanununu çıkartmak için hiçte gayret göstermemişlerdir.

MEYAK kesintilerinin vergiye dönüştürüleceği yolundaki bir haber, çeşitli memur dernekleri tarafından tepkiyle karşılanmıştır. TÖB - DER (Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği) ve TÜM - DER (Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği) öncülüğündeki bir grup meslek kuruluşu MEYAK'a karşı çıkmışlardır. Biriken paraların faizleriyle birlikte iadesini istemişlerdir. MEYAK ile getirileceği ileri sürülen sosyal güvencelerin, aslında Emekli Sandığının yükümlülüğü olduğunu belirtmişlerdir.

Buna karşılık Tüm Kamu Personelleri Konfederasyonu ise MEYAK'ı savunmuş ve bir an önce yasalaşmasını istemiştir. MEYAK'ın türk memurunun ekonomik ve sosyal yaşantısını yükselteceğini ileri sürmüştür. Muhalefet partisi durumundaki CHP ve DP de MEYAK'ın en kısa zamanda gerçekleşmesini istemişlerdir. Bu arada Maliye Bakanı bir açıklama yaparak, yeni bir MEYAK kanun tasarısı hazırlandığını, kesintilerin vergiye dönüştürülmesinin söz konusu olmadığını söylemiştir.

Konu üzerinde birçok tartışma yapılmış, ancak meselenin özü aydınlığa kavuşturulmamıştır. MEYAK, OYAK'ın (Ordu Yardımlaşma Kurumu) bir kopyasıdır. İYAK (İşçi Yardımlaşma Kurumu) ile benzer birçok yanı vardır. Bu bakımdan işçi sınıfı MEYAK'ı bilmek, anlamak zorundadır.

MEYAK ile OYAK'ın BENZERLİĞİ

MEYAK, OYAK'tan örnek alınarak kurulmuştur. Kuruluşunda ve amaçlarının belirlenişinde OYAK'ın gerçekleştirdikleri göz önüne alınmıştır. Bu bakımdan OYAK'ı tanımakta yarar vardır.

OYAK bir sosyal güvenlik kuruluşudur. Esas olarak Emekli Sandığından yararlanan subayların sosyal güvenliğini arttırmak amacıyla kurulmuştur. 14 yıldır faaliyet göstermektedir. Para kaynaklarını istediği gibi kullanmakta serbesttir. Kuruluşundan itibaren tıpkı büyük kapitalist şirketler gibi ticari ve sınai faaliyetlere girişmiştir. Birçok özel yatırımlara iştirak etmiştir. Yabancı sermaye ile ortak yatırımlar yapmıştır. Türkiye'de en büyük holdinglerden biri haline gelmiştir. Otomobil imalatında ve çimento sanayisinde söz sahibi firmalardan biridir. Süper Market denilen büyük tüketim mağazaları açmıştır. Küçük ticaretin ölmesinde etkisi olmuştur. Türkiye'nin sermaye birikiminde rol oynamıştır. 14 yılda 2 milyar lira varlığı olan bir şirket durumuna gelmiştir.

OYAK'ın gelirlerinin yarısından fazlası, yaptığı ticari faaliyetlerden gelmektedir. Bu gelirlerin bir kısmı pay olarak üyelere dağıtılmakta, geri kalanı da yeni yatırımlara yöneltilmektedir.

OYAK'ın mensuplarına sağladığı sosyal hizmetler ise şöyledir: Emekli ikramiyesi verir. Konut sahibi olabilmeleri için kredi verir. Araba almalarında kolaylık sağlar. Ordu pazarları vasıtasıyla tüketim maddelerini üyelerine ucuz bir şekilde satar.

Ancak, meselenin bir başka yönü daha vardır. OYAK, toplumda oldukça etkili bir güç olan subayların gelişmekte olan kapitalizmle bütünleşmelerini sağlamaktadır. OYAK, yaptığı yatırımlarla ve ticari faaliyetleri ile tamamen kapitalist bir tekel durumuna gelmiştir. Üretim araçları mülkiyetine sahip olmuştur. Dolayısıyla üyeleri de bu mülkiyette pay sahibi olmuşlardır. Kapitalist gelişmeden pey alan kişiler durumuna gelmişlerdir. Kısacası ordu, kapitalist sınıfın safına katılmıştır.

MEYAK ile yapılmak istenen de budur. Amaç, memurları kapitalist mülkiyete ortak etmektir. Kapitalizmi savunur duruma getirmektir. Böylece düzenin temellerini kuvvetlendirmektir. Türkiye'de sermaye birikimine yeni fonlar kazanmaktır.

Ancak, MEYAK henüz OYAK olamamıştır. Hayatiyet kazanamamıştır. Bu iki sebepten böyle olmuştur. Birincisi, memurlar ordu gibi güçlü bir baskı unsuru olamadıkları için MEYAK'ın yasalaşmasını sağlayamamışlardır. İkincisi ve asıl sebep ise siyasi iktidarların birikmiş paraları kullanmış olmasıdır. Türkiye kapitalizmi 1970 ten beri tıkanıklığını aşamamıştır. Hükümetler, birikmiş fonları kullanarak sermayenin bu tıkanıklığı aşmasına yardımcı olmaya çalışmışlardır. Fonlar sermayeye teşvik olarak kullanılmış ya da devlet yatırımlarının kaynağı olmuştur. Neticede kasada para kalmamıştır. Kısacası, Personel Kanunu ile verilen paraların bir kısmı MEYAK kesintileri ile geri alınmıştır.

Yorum

Çalışanlar sermaye sınıfı ile uzlaştırılmak isteniyor

İşçi sınıfı ve diğer çalışanlar, sosyal güvenlik hakkını [illegible] zorlu mücadeleler sonucu elde etmişlerdir. Ama kapitalist sistemde sosyal güvenlik kuruluşları da sömürü konusu olmaktadır. Kesilen pirimlerden oluşan fonlar, çeşitli yollarla sermaye sınıfının hizmetine sunulmakta ve çalışanlar kendi paralarıyla sömürülmektedir.

Türkiye'de bugün bir takım sosyal güvenlik kuruluşları vardır. İşçiler için Sosyal Sigortalar Kurumu, memurlar için Emekli Sandığı, esnaf ve serbest meslek sahipleri için Bağ - Kur. Her türlü sosyal hizmeti yapmak bu kuruluşların görevleri dahilindedir.

Buna rağmen, Türkiye'de OYAK, MEYAK, İYAK gibi yardımlaşma kurumları canlandırılmak ve yaşatılmak istenmektedir. Bu kurumları oluşturmaya çalışan, burjuva sınıfın siyasi iktidarlarıdır. Ve bunlardan umduğu bir şeyler vardır.

Sermaye sınıfına yeni fonlar sağlamak hesap edilmektedir.

700 bin memurun MEYAK'ta birikmiş parası halen bu amaçla kullanılmaktadır. İYAK kurulursa, milyonlarca işçinin parası da bu şekilde kesilecek ve sermaye sınıfının hizmetine sunulacaktır. Sosyal Sigortalar Kurumu'nun 15 milyar liraya yakın parası bu şekilde kullanılmaktadır. İYAK kurulursa bunun da aynı şekilde kullanılacağı buradan bellidir.

Bu kuruluşlar kapitalist şirketler gibi düşünülmektedir

Bu kuruluşların amaçları arasında yatırım yapmak, ticari faaliyetlerde bulunmak da vardır. OYAK'ın bugünkü durumu böyledir. Böylece, çalışanlardan kesilen paralarla sermaye birikimi sağlamak istenmektedir.

Çalışan kesimler sermaye sınıfı ile uzlaştırılmak istenmektedir.

Bu kuruluşlar vasıtasıyla, kapitalist mülkiyetin işçiler ve memurlar arasında da yaygınlaştırılması hesap edilmektedir. Bu kuruluşlar, yaptıkları yatırımlarla üretim araçlarının mülkiyetine sahip olacaklardır. Bunların üyesi durumundaki işçiler ve memurlar da bu mülkiyette küçük bir pay sahibi olacaklardır. Böylece, işçi sınıfının ve diğer çalışanların sermaye sınıfı ile uzlaştırılması düşünülmektedir. Kapitalizme karşı muhalefetleri köreltilmek istenmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumları çalışanların yönetimine verilmelidir.

İşçiler için Sosyal Sigortalar Kurumu, memurlar için Emekli Sandığı, serbest meslek sahipleri için de Bağ - Kur olduğuna göre, MEYAK, İYAK gibi ek sosyal güvenlik kuruluşlarına gerek yoktur. Emekli Sandığının ve Sosyal Sigortalar Kurumunun hizmet sahası genişletilerek MEYAK ya da İYAK ile getirileceği ileri sürülen sosyal hizmetler karşılanabilir. MEYAK ve İYAK gibi kuruluşlar, sermaye sınıfının çalışanlara hazırladıkları tuzaklardır. Bu yüzden bunların kurulmasına karşı çıkılmalıdır. Mevcut sosyal güvenlik kuruluşları ise çalışanların yönetimine verilmelidir. Memurlar sendikalaşmalı ve Emekli Sandığının yönetiminde söz sahibi olmalıdırlar.

İŞÇİ DAVASI

MAO : Çin devletinin kurucusu. Köylü devriminin önderi.

Çağımızın esas çelişkisi Kapitalist Sistemle Sosyalist Sistem arasındadır

ÇAĞIMIZ, ÖZÜ BAKIMINDAN, SOSYALİST DEVRİMLER ÇAĞIDIR. ÇAĞIMIZIN ESAS ÇELİŞMESİ, SOSYALİZM İLE KAPİTALİZM ARASINDAKİ ÇELİŞMEDİR. ESAS DEVRİMCİ GÜCÜ DE DÜNYA SOSYALİST SİSTEMİ VE ULUSLARARASI İŞÇİ SINIFIDIR. VE KAPİTALİZMİ YIKIP SOSYALİZMİ KURMA TARİHİ GÖREVİNİN ESAS GÜCÜ, DÜN OLDUĞU GİBİ BUGÜN DE PROLETARYADIR. (İŞÇİ SINIFIDIR).

LENİN : Sovyet devletinin kurucusu. Dünya işçi sınıfının sosyalist siyasi lideri.

Günlük gazetelerde zaman zaman Çin ile Sovyetler Birliği arasında gerginlik olduğunu okuyoruz. Dünyanın çeşitli bölgelerinde Çin ile Sovyetler Birliği'nin ayrı ayrı hareketleri desteklediğini okuyoruz. Birbirlerine hasımca sözler söylediklerini okuyoruz. Herkesin kafasında bir soru doğuyor. Bu iki devletin ikisi de sosyalist devlet oldukları halde aralarında niçin anlaşmazlık var?

Ayrıca son günlerde yurt içinde yeni sözlere rastlıyoruz. Bir kısım öğrenciler «NE AMERİKA - NE RUSYA» diye yazılar yazıyorlar. Yürüyüşler yapıyorlar. Hatta bu yürüyüşlerde polisle çatışıyorlar. Acaba neden böyle oluyor?

Bu iki durum birbirine bağlıdır. Çin görüşüne «MAOCULUK» denir. Çünkü bugünkü Çin devletinin kurucusu ve bugünkü başkanı Mao'dur. Çin görüşü olarak ortaya çıkan sözler, onun fikirleridir. Türkiye'de «Ne Amerika - Ne Rusya» diyenler, Mao'nun fikirlerini kabul edenlerdir. Onun fikirlerini doğru bulanlardır. Onun yolunda yürümek istiyenlerdir.

Sovyet görüşü «Marksizm-Leninizm» görüşüdür. Sovyet devletinin kurucusu Lenin'dir. Bugünkü Sovyet yöneticileri onun izinden yürümekte ve onun fikirlerini kabul etmektedirler. Türkiye'de Sovyet görüşlerini doğru bulanlar ise «Ne Amerika - Ne Rusya» sözüne karşı çıkanlardır. Maoculuğu yanlış bulanlardır.

Bu meselenin Türkiye işçi sınıfı bakımından önemi

Demek ki Türkiye sosyalist hareketi içindeki fikir ve eylem çatışması aslında dünyadaki Çin-Sovyet çatışmasının bize yansımasıdır. Hatta çoğu zaman ezbere tekrar edilmesidir. Öyleyse birinci olarak, Türkiye sosyalist hareketi içindeki çekişmeleri anlamak için bunu bilmemiz gerekir.

İkincisi, işçi sınıfının sosyalist siyasi hareketinin bir tek doğru yolu olabilir. Bir amaca varmak için tutulacak en doğru yol daima bir tanedir. Türkiye işçi sınıfı yapacağı siyasi mücadeleyi doğru bir çizgide yürütmek için dünyadaki ve Türkiye'deki bu çatışmaları bilmek zorundadır. Bu çatışmaların sebebini anlamak zorundadır. Çünkü bu hareketin ülkemiz içinde temsilcileri vardır. Yayınları vardır. Hatta partileri olduğu iddiası vardır. Bunların herbiri işçisi sınıfına bir şeyler söylemektedir. İşçiler hangi fikirlere inanacaklardır. Hangi yayının, hangi partinin görüşlerine itibar edeceklerdir.

Çin-Sovyet çatışmasının bugünkü durumu

Bu yazıda çatışmanın köküne inmiyoruz. Bu çatışma ne zaman başlamıştır. Bu çatışmanın tarihi kaynakları nelerdir. Çatışmanın giderek büyümesinin ve sertleşmesinin sebepleri nelerdir. Bunlar üzerinde durmuyoruz. Bu çatışmanın başlamasında ve büyümesinde ilk başlarda hangi taraf nekadar haklıdır o konu üzerinde durmuyoruz. Biz bugünü ele alıyoruz. Varılan son noktayı ele alıyoruz. Bugün söylenenler nelerdir. Yapılanlar nelerdir. Bunlara bakarak bir sonuca varıyoruz. Ve bugün varılan noktada meseleye baktığımızda Çin yöneticilerine ait görüşün tamamen dünya sosyalist sistemine ve uluslararası işçi sınıfı hareketine karşı olduğunu görüyoruz. Hatta düşman olduğunu görüyoruz.

Çin - Sovyet görüşleri ve dünyanın esas çelişkisi

Bu çatışma dünya hakkındaki farklı görüşlerden ileri gelmektedir. Bundan evvelki yazılarda dünya çapında üç çelişkinin önem kazandığını söylemiştik. Bildiğimiz gibi her durumda var olan bir çok çelişki içinde bir tanesi esas çelişkidir. Esas çelişkinin varlığı ve gelişmesi, diğer çelişkilerin varlığını ve gelişmesini belirler. Bunlar üzerinde etkili olur.

Aşağıdaki tabloda, her iki görüşün isimleri ve dayandıkları temel fikirler yazılmıştır. Çatışan fikirler, çatışan hareketler doğurmaktadır. Birinin «ak» dediğine, diğeri «kara» demektedir. Ve bunlardan sadece biri doğru olmak zorundadır. Görüşleri kısaca aşağıdaki gibi ifade edebiliriz.

Sovyet görüşü

Sovyet görüşüne göre çağımız sosyalist devrimler çağıdır. Yani çağımızda emperyalist-kapitalizm gerilemekte ve çökmektedir. Kapitalist ülkelerde sermaye sınıfı iktidarları çökmekte ve sosyalist iktidarlar kurulmaktadır. İçinde bulunduğumuz çağ sona ermeden dünyanın büyük çoğunluğu sosyalist sisteme geçmiş olacaktır.

Bu durumda çağımızın esas çelişkisi, emperyalist-kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasındadır. Bu çelişkinin bir tarafında uluslararası sermaye ve onun siyasi iktidarını temsil eden emperyalist-kapitalist ülkeler vardır. Çelişkinin devrimci tarafında en başta dünya sosyalist sistemi vardır. Sonra uluslararası sermayeye karşı mücadele eden kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı vardır. Sonra da emperyalist sistemden kopmak için mücadele eden ulusal kurtuluş hareketleri vardır.

Çin görüşü

Çin yöneticilerinin görüşü ise şöyledir :
Çağımız sosyalist devrimler çağı değildir. Ulusal kurtuluş hareketleri çağıdır. Bu durumda esas çelişme emperyalizm ile ezilen milletler arasındadır. Çin'li yöneticilere göre esas olarak kurtuluş hareketleri sonunda emperyalist sistem çökertilecektir.
Bu çelişkinin devrimci tarafında esas olarak ezilen milletler ve bu ülkelerdeki geniş köylü yığınları vardır. Maocu görüş, kapitalist ülkelerdeki sanayi işçilerinin devrimci gücünü ve siyasal deneyini küçümsemektedir. Hatta işçilerin bulunduğu şehirleri dünya gericiliğinin kaleleri olarak kabul etmektedir. Bunun için esas olarak kırlarda bulunan köylüler tarafından bu şehirlerin kuşatılacağını ve böylece zafere ulaşılacağını ileri sürmektedir.

Hangi görüş doğrudur

Hangi görüşün doğru olduğunu anlamak için dünyada cereyan eden olaylara bakmamız gerekir. Her zaman olaylardan ve maddi gerçeklerden yola çıkılarak doğru sonuçlara varılabilir. Çelişkiler bahsinde «emperyalizm ile ezilen milletler arasındaki çelişkiyi incelerken (sayı: 36) gördük ki dünyada esas olarak ulusal (milli) kurtuluş hareketleri bitmiştir. Çağdaş dünyada siyasi bağımsızlığına kavuşmamış, sömürge ülke kalmamıştır. İktisadi bağımlılık ve kapitalist sistem içinde, kapitalist sömürüye uğramak ise çok başka bir durumdur.

Eğer esas çelişme, emperyalist ülkelerle ezilen milletler arasında olsaydı, bu çelişkinin çözülmesiyle dünyada esaslı bir değişiklik olurdu. Yani çağdaş dünyanın ekonomik ve siyasi yapısında toptan bir değişme olması gerekirdi. Oysa böyle olmadığını görüyoruz. Yine emperyalist - kapitalist sistem ayakta duruyor. Şu halde maddi durum, yaşanan olaylar göstermiştir ki çağımız özü bakımından ulusal kurtuluş hareketleri çağı olmaktan çıkmıştır. Ancak dünyanın çoğunluğu sosyalist sisteme dahil olunca dünyada ekonomik ve siyasi bakımdan toptan ve esaslı bir değişiklik olmuş olacaktır.

Çin yöneticilerinin hatası

Çin'li yöneticiler bütün bu maddi gerçeklere gözlerini kapamaktadırlar. (elbette bunun sebepleri vardır. Amma bütün bunları bu yazıya sığdırmamızın imkanı yoktur) Hâlâ kendi fikirlerinin doğruluğunu iddia etmektedirler. Üstelik sadece iddia etmekle yetinmemekte dünya sosyalist sistemine karşı çıkmaktadırlar. Onlara göre gelişmiş sosyalist ülkelerde, köylülükten ve sefaletten kurtuldukları için emperyalist-kapitalist olmuşlardır. Onun için Ne Amerika - Ne Rusya demektedirler. Onlar için Amerika ile Sovyetlerin ikiside aynıdır.

Çinli yöneticiler Sosyalist Sisteme düşmandırlar

Çin'li yöneticiler en başta Sovyetler Birliği olmak üzere özellikle Avrupa sosyalist ülkelerine küfür etmektedirler. Onların sosyalist olmadıklarını söylemektedirler. Sovyetler de kapitalizmin var olduğunu ileri sürmekte hatta faşizmden söz etmektedirler.

Çin yöneticileri (Maocular) Uluslararası işçi sınıfı hareketine düşmandırlar

Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı partilerini «hain» ilan etmektedirler. Bu ülkelerde yıllarca mücadele eden işçi sınıfı partileri dururken kendileri ayrıca parti kurmaktadırlar. Marksist-Leninist parti kurduklarını iddia etmektedirler. Böylece işçi sınıfının siyasi mücadelesinde bölücülük yapmaktadırlar.

Maocular Ulusal Kurtuluş hareketlerine karşıdırlar

Maocular, dünya devrimci gücü olarak ulusal kurtuluş hareketlerinden yana olduklarını iddia etmektedirler. Fakat uygulamada bu iddialarının tersine davranmaktadırlar. Sırf Sovyetler Birliğine karşı çıkmak için ulusal kurtuluş mücadelesi verilen ülkelerde emperyalistlerden yana olan örgütleri desteklemektedirler. Örneğin 1971 yılında Batı Pakistan'ın sömürü ve zulmünden kurtulmak için Bengladeş'te ulusal kurtuluş savaşı olmuştur. Bu savaşta Çin'li yöneticiler, Bengladeş'i değil, sömürücü ve baskıcı Batı Pakistan'dan yana olmuşlardır.

Bugün Angola'da ulusal kurtuluş savaşı yapılmaktadır. Çin yöneticileri ulusal kurtuluş savaşı yapan örgütü değil, emperyalistlerin desteklediği örgütü desteklemektedirler. Amerika ile birlikte, sosyalizm için savaşanlara karşı kurşun atanlara yardım etmektedirler.

Maocular sosyalizmden yana değil, faşizmden yanadır

Şili'de Allende yönetimi askeri darbeyle devrilmiştir. Bu darbenin Amerikan casusluk örgütü CİA tarafından düzenlendiği bugün açıkça anlaşılmıştır. Şili ordusu faşist generallerin emrinde yüzlerce, binlerce işçi sınıfı sosyalist öncüsünü öldürmüştür. Yüzlerce sendikacı kurşuna dizilmiş ve hapse atılmıştır. Onbinlerce insan hapishanelerde, işkence altında inim inim inlemektedir. Papalık bile bu durumu kınamıştır. Birleşmiş Milletlerde Şili yönetimi kınanmıştır. İşte böyle bir Şili'yi bugün dünyada iki ülke desteklemektedir. Biri Amerika, diğeri Çin yöneticileridir.

Maocularla karşımızda bir sosyalist varmış gibi konuşmak yanlıştır. Bir kapitalistle konuşur gibi konuşulur. Daha doğrusu bunlara karşı mücadele edilir. Türkiye işçi sınıfı Maocuları arasına sokmıyacaktır.

Çin yöneticilerinin bu yanlış fikirleri yine Çin işçi sınıfı tarafından yenilecektir. Çin işçi sınıfı ile Maoizmi özdeş düşünmek yanlıştır. Çin işçi sınıfı er-geç dünya sosyalist sistemi ve uluslararası işçi sınıfı ile dayanışma ve kardeşlik içine girecektir.

GÖRÜŞLER	ÇAĞIMIZIN NİTELİĞİ	ÇAĞIMIZIN ESAS ÇELİŞMESİ	ESAS DEVRİMCİ GÜÇ	MÜCADELE ÖRGÜTÜ	MÜCADELE ALANI	KİME KARŞI MÜCADELE	NE İÇİN MÜCADELE
SOVYET GÖRÜŞÜ (LENİNİZM)	sosyalist devrimler çağı	emperyalist-kapitalist sistem ile sosyalist sistem arasında	dünya sosyalist sistemi ve uluslararası işçi sınıfı hareketi	parti	şehirler	emperyalist kapitalizme karşı	sosyalist iktidar için
ÇİN GÖRÜŞÜ (MAOİZM)	ulusal kurtuluş hareketleri çağı	emperyalizm ile ezilen milletler arasında	ezilen milletlerin geniş köylü yığınları	halk kurtuluş ordusu	kırlar	emperyalizme karşı	bağımsızlık için

İŞÇİ DAVASI

İŞÇİLER .... SENDİKALAR

RECEP KÜREKÇİ

MADENCİNİN HAYATI

Bir işçinin muayenesi iki dakika sürmüyor

Kötü çalışma şartları maden işçisinin sağlığını bozuyor. (Foto : İşçi Davası)

İşçiler, fabrikalarda, madenlerde, çalışırken kazalara uğruyor. Ölüyor. Geçen hafta bir maden işçisi daha öldü. 1975 yılında ölen maden işçisi sayısı 69'a yükseldi.

İşçiler, çalışma şartlarının kötülüğünden dolayı onulmaz hastalıklara tutuluyor. İşverenler, sermayedarlar çalıştırdıkları işçilerin çalışma şartlarına aldırmıyor. Sermayedarların düzeni, onların siyasal iktidarları da işçilerin sağlığına aldırmıyor.

MADEN İŞÇİLERİ NASIL HASTALANIYOR?

Maden işçileri neden hastalandıklarını İŞÇİ DAVASI Muhabirine şöyle anlattılar :

«Çalıştığımız yerler taş ve kömür tozu içinde. Nefes aldıkça ciğerlerimize toz oturuyor. Sonra meslek hastalığına tutuldun deyip işimize son veriyorlar.

Ocaktan çıkarken terli terli kafes başında bekliyoruz.

Kafes başı rüzgârlı. Burada üşütüp hastalanıyoruz. Pavyonlarda sular bazen sıcak, çok zaman da soğuk akıyor. Yıkanırken üşütüp hastalanıyoruz (Gelik Bölümü işçileri) Yıkandığımız yerle yemek yemeğe gittiğimiz yer arasında çok uzun bir yol var. Ocaktan çıkıp yıkandıktan sonra soğukta bu yolu yürüyoruz. Üşütüp hastalanıyoruz. Ayrıca işe başlarken tertip olduğumuz yerin kapısı yok. İki ucu açık. Ceryanda soyunup giyinirken hastalanıyoruz. (Asma Bölümü işçileri) Pavyonlarda 50 - 100 kişi bir arada yatıyoruz. Birimiz hasta olsa, diğerimize de bulaşıyor. Köye gidip geldiğimiz arabalara tıka - basa dolduruluyoruz. Hava almak için cam açsak hastalanıyoruz. Trenler de öyle.»

Bütün bunlara bir de yetersiz beslenme eklenince vücut mikroplara karşı dayanıksız kalmakta, hastalıklar müzminleşmektedir.

800 hastaya 11 mütehassıs yeter mi? (Foto : İşçi Davası)

İŞÇİLER NASIL TEDAVİ OLUYOR?

Maden işçileri de diğer işçiler gibi yeterli tedavi görmüyor. Hastaneler hasta işçilerle, işçilerin eş ve çocuklarıyle dolup taşıyor. SSK Zonguldak Hastanesine günde ortalama 800 hasta geliyor. Hastanede ise sadece 11 tane mütehassıs doktor var. Bir doktor, 1 - 2 saatte 70 - 80 hastayı muayene etmek zorunda. 455 yataklı hastanede sadece 60 tane hastabakıcı var. Bir tane bile narkoz mütehassısı yok. Oysa her gün yüzlerce kazalı geliyor hastaneye. Bir hasta ameliyat olurken acil vak'a olsa ikinci bir ameliyata gidecek narkozcu yok. Hastane yetkilileri de bu konuda şöyle konuşuyorlar: «Şimdikinin en az iki misli daha mütehassıs doktor olması gerekir. 180 - 200 tane hastabakıcı olması gerekir. Doktor ve yardımcı kadro yetersizliği, hem mevcut doktorların verimliliğini düşürüyor, hem de hastaların yeterli tedavi görmelerini önlüyor.»

Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Amelebirliği Hastanesinde ise işçilerle hiç ilgilenilmiyor. EKİ'de çalışanların sağlık hizmetleri Sigortaya yeni devroldu. Bu durum, işçilerin sağlık hizmetlerinin daha da karışıklığa uğramasına yol açtı. Hastalanan işçi üç - dört kapı aşındırmadan doktor yüzü göremiyor. Bütün bunlara bir kısım doktorların rüşvet almalarını da eklemek gerekir. Bu konuda daha önce (Sayı: 3) yaptığımız yayınlardan sonra bazı doktorlar mahkemeye bile düştü. Ama rüşvet sürüyor.

İşte ömrünü madende çürüten maden işçisi. İşte maden işçisine sermaye düzeninin sağladığı sağlık hizmeti. İşçilerden kesilen sigorta primleri sermayedarlara veriliyor. İşçilere hastane yapılmıyor. Hastane yapılsa doktor alınmıyor. Doktor alınsa, rüşvet başlıyor.. İşçilerin sağlığı kâr kaynağı oluyor.

ÇINAR OTELİNDE GREV DEVAM EDİYOR

Çınar Oteli işçileri grev esnasında görülüyor. (Foto : İşçi Davası)

Istanbul (Özel) — Çınar Oteli 1951 de kurulmuştur. İstanbul'un lüks otellerinden biridir. Otel özel şahıslara aittir. 201 odası olan otele yazın daha çok turistler gelmektedir. Ancak Hava Alanına yakın olduğundan kışın da çeşitli uçak şirketlerinin personeli otelde kalmaktadır.

Çınar Otelinde yazın, devamlı çalışan işçilerin yanı sıra mevsimlik işçiler de çalışıyor. Örnek olarak, grevin başladığı sıralarda oteldeki işçi sayısı 330 kişi idi. Halen 200 işçi ile grev devam etmektedir.

Çınar Oteli işçileri daha önce Türk-İş'e bağlı Oleyis sendikasına üye idiler. Bir sene önce Turizm-İş'e geçmişlerdir. Turizm-İş, DİSK'e bağlı bir sendikadır. Otelde en eski işçi 18 seneliktir. Ve bu işçinin ücreti 1400 liradır. İşverenin grevden önceki kârı 753 bin liradır.

Halen grevdeki 200 işçiden 28'i Oleyis Sendikasına üyedir ve bu işçilerin greve katılmadığı bildirilmektedir.

İŞÇİLER NE DİYOR?

İŞÇİ DAVASI 9 Ağustos 1975 tarihinden beri, yani beş aydır greve devam eden Çınar Oteli işçileriyle görüştü. İşçiler, kendileriyle görüşen İŞÇİ DAVASI muhabirine şunları söylediler:

— Grevin çıkış nedeni nedir?

— Ücret anlaşmazlığı.

— Türk-İş ve DİSK her ikisi de işçi konfederasyonudur. İşçilerin mücadelesi ise tek bir amaç içindir. O da daha iyi yaşam koşulları elde etmektir. Bu açıdan bakıldığında her iki konfederasyonun birleşmesi ve tek bir vücut olarak mücadele etmeleri daha iyi değil midir?

— Evet, Türk-İş ve DİSK'in birleşmesi iyidir. Ama bu birleşme bir fikir etrafında olur. Bizler bugün için DİSK'e bağlı olarak ve Turizm-İş'e bağlı olarak mücadele etmeyi daha doğru buluyoruz.

— Kapitalist ülkelerde ve sosyalist ülkelerdeki Otel işçileri acaba nasıl şartlarda çalışıyorlar. Bunun hakkında bir bilginiz var mı?

— Sosyalist ülkelerdekilerden haberimiz yok. Ama Avrupadaki otel işçileri bizlerden daha iyi şartlarda ve daha çok ücretle çalışıyorlar.

— Son zamanlarda sık sık olarak gazetelerde öğrenci olayları hakkında haberler çıkmaktadır. Bu olayların işçilerin mücadelesine bir yararı oluyor mu?

— Öğrenci olayları bize faydalı olmamaktadır. Örneğin öğrenci olayları yüzünden bir sıkıyönetim ilân edilse bizim de grev hakkımız elden gidiyor.

— Demirel son olarak Bulgaristan'a gitti. Ecevit de Kuzey Avrupaya gitti. Acaba niçin bu geziler yapılmaktadır?

— Demirel için birşey diyemiyeceğim. Ama Ecevit'in gidiş nedeni şudur: Kuzey Avrupada sosyal adalet daha iyidir. Ecevit o düzeni buraya getirmek için bu ülkeleri gezmeye gitmiştir.

— Otelin sahibinin başka alanlarda da yatırımları var mı?

— Şirket otelcilikten başka alanlarda yatırımlar yapmaktadır. Örneğin bizim patron M.A.N. fabrikasına da ortaktır

— Sizi destekleyen aynı işkolundaki işçiler var mı?

— Evet, diğer işçi arkadaşlarda bizi destekliyorlar. Meselâ Hilton Oteli işçileri direnişe geçtiklerinde biz onları, onlar da bizi desteklediler. Ayrıca DİSK'e bağlı işyerlerinden temsilciler de geldi. Gene Töb-Der ve CHP gençlik kolundan geleneler oldu.

— Siyasi partiler hakkında görüşünüz nedir? İşçilerin hakkını savunan gerçek bir parti var mıdır?

— Siyasi partilerin fazlalığı kötü olmaktadır. Ayrıca bugün işçilerin hakkını savunan gerçek bir parti yoktur.

YÜNTEKS İŞÇİLERİ 5 AYDIR GREVDE

Yünteks fabrikasında çoğu kadın olan işçiler 5 aydır grevde. (Foto : İşçi Davası)

İstanbul (Özel) — Yünteks yün ve orlon iplik fabrikasındaki grev 5 aydır sürmektedir. Kuruluş Sermayesi 500 bin lira olan fabrikanın sahibi Moris Verunus ve ortaklarıdır. Fabrikada üretilen yün ve orlonlar yumaklar halinde Kartopu, Eskimo, İnci adındaki fabrikalara satılmaktadır. Fabrikadaki 180 işçinin sadece 45'i erkektir. Teknik geridir. İşçiler 18-45 yaşları arasındadır. Asgari ücret (brüt olarak) 40 lira, azami ücret 80 liradır. En eski işçi 15-16 seneliktir. Grev toplu sözleşme görüşmelerinde ücret anlaşmazlığından doğmuştur. İşçilerin saat başına 2,5 lira ücret zammı ve odun parası, çocuk yardımı, bayram ikramiyesi gibi isteklerine karşılık işveren «iflas ediyorum» gerekçesiyle günlük yevmiyeye ancak 10 lira zam verebileceğini söylemiştir. Greve katılan işçiler, Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası üyesidirler.

Aşağıda, İŞÇİ DAVASI Muhabirinin grevdeki Yünteks işçileriyle yaptığı röportajı yayınlıyoruz.

— Greve bütün işçiler katılıyor mu?

— Evet, hepsi katılıyor.

— Grevinizi destekleyen başka sendikalar ve işçiler var mı?

— İşçiler var. Maddi ve manevi olarak destekliyorlar.

— Fabrikada üretim nasıl yapılmaktadır?

— Önce tarama, deynoşlama, hazırlama, Vargel, katlama, bobin, büküm, çile olarak işlemler görülmektedir. Eğer çile olarak gidecekse boyahaneye gider.

— Hiç iş kazası oluyor mu?

— Çok oluyor. Daha çok parmak kopması ve kırılması şeklinde kazalar olmaktadır. Meselâ, İşverenin fabrika bahçesinde bir de plâstik işi var. Orada altı yedi arkadaş çalışmakta. Burada sık sık kazalar olduğu halde tedbir alınmamakta.

— Çalışılan yerler sağlığa uygun mu?

— Değil. Bir kere tamamen havasızdır. Kazandan çıkan buhar içerde kalmakta ve devamlı havasız kalınmaktadır. Hava alacak yer ise yoktur, her taraf kapalı.

— Grev sırasında herhangi bir olay çıktı mı?

— Hayır.

— Daha önce fabrikada grev oldu mu? Ne kadar sürdü?

— Dört sene evvel bir grev daha oldu. 15 gün sürdü.

— Fabrikada prim sistemi var mı?

— Bir zaman vardı, şimdi kaldırıldı.

— Biliyorsunuz iki işçi konfederasyonu var. İşçilerin birleşmesi daha iyi değil mi?

— Toplu mücadele etmek çok iyidir. Ama fikirlerin ortak olması gerekir.

— Sendikaya sık sık gider misiniz?

— Yönetim Kurulundaki arkadaşlar haftada bir kere giderler. İşçiler sendikaya gitmezler ama temsilciler gider.

— Sendikanın yayın organı var mı? Okuyor musunuz, okumak için ilgi duyuyor musunuz?

— Var. Adı İşçi Postası. Önemli konular olduğu zaman fabrikada dağıtılır.

— Gazete çıkmadan sendikaya gidip gazete istediğiniz oluyor mu?

— Açıkca söyleyeyim böyle bir şey yapmadım. Zaten okumamız gereken gazeteyi bize sendika getirip dağıtıyor. Temsilcilerin evine yollanıyor.

— Öğrenci olaylarının sizin mücadelenize bir yardımı oluyor mu?

— Biz ondan bir fayda görmüyoruz.

— Siyasi partiler hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Burada herkesin tuttuğu parti ayrı olabilir. Ancak ben bir siyasi parti tutmuyorum. Zaten son seçimlerde de oyumu hiçbir partiye vermedim.

— Niçin?

— Hiç biri bana yeterli gelmedi. Tatmin olmadım söyledikleriyle.

— Bir de sosyalist partiler var. İşçi sınıfı partisi olduklarını söylüyorlar. Bunlar hakkında ne dersin?

— Siz şimdi hangi partinin ne yapmak istediğini biliyor musunuz? Daha doğrusu kendileri bilmiyorlar ne yaptıklarını. Bir şeyler yapmak istiyorlar ama, kimin ne yaptığı belli değil.

GAZETENE SAHİP OL

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay İş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Dizgi - Baskı: BAŞARAN Matbaası, telefon 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.